

International Science Group

ISG-KONF.COM

V

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE
"TRENDS OF MODERN SCIENCE AND PRACTICE"**

**Ankara, Turkey
February 8-11, 2022**

ISBN 978-1-68564-508-3

DOI 10.46299/ISG.2022.I.V

ІНДИВІДУАЛЬНА ОСВІТНЯ ТРАЄКТОРІЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 22. «ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я»

Лехніцька Світлана Іванівна,

к.філол.н., доцент
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Саханда Іванна Василівна

к.фарм.н., доцент,
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Литвин Юрій Михайлович

к.фіз-мат.н., доцент,
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Освітні програми підготовки спеціалістів галузі знань Охорони здоров'я, реалізуючи рекомендації статті 62 Закону України «Про вищу освіту», представляють розширений обсяг вибіркової складової. Відповідно таке співвідношення нормативних і вибіркового дисциплін, а саме, у пропорції 75/25 сприятиме формуванню індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти як вітчизняних, так і іноземних. Визначальним напрямком підготовки фахівців в Університеті є індивідуалізація навчального процесу. Формування індивідуальної траєкторії навчання з урахуванням уподобань студента стосовно майбутньої професійної діяльності здійснюється шляхом вибору студентами навчальних дисциплін з наступним внесенням їх до індивідуального навчального плану студента, що, власне, дозволяє реалізувати принципи індивідуалізації навчання. Вибіркова складова робочого навчального плану формується шляхом включення до кожного з циклів освітньої програми (суспільно-лінгвістичної підготовки; науково-природничої підготовки; професійної та практичної підготовки) навчальних курсів, які забезпечують формування у студентів сукупності знань, умінь, навичок та компетентностей, визначених освітніми стандартами з даного напрямку (спеціальності). Здебільшого з метою поглиблення знань із дисциплін або компонентів дисциплін, які не увійшли до курсу вивчення нормативних дисциплін, здобути додаткові загальноосвітні і фахові знання, освітніми програмами передбачена вибіркова складова, що представлена блоком варіативних дисциплін і курсів за вибором. Варіативна складова має гармонізувати і доповнювати нормативну складову програми і сприяти розкриттю потенціалу і здібностей студентів, а також адаптації студентів до нового суспільного середовища [4]. І водночас мають бути дотримані принципи неперервності підготовки, логічної послідовності викладання курсів з урахуванням норм навчального навантаження студентів. Тому можливість формування індивідуальної освітньої програми студентів як

вітчизняних, так і іноземних, починаючи з першого курсу, є необхідною у сучасних умовах. І вибіркові дисципліни, які обирає студент і включає у свою індивідуальну освітню програму, це один з важливих етапів досягнення професійної компетентності майбутнього лікаря[2].

Для забезпечення належної організації навчального процесу формуються робочі навчальні плани на підставі Освітньої програми відповідного напрямку (спеціальності) та затвердженого переліку вибіркового дисциплін. До переліку дисциплін робочого навчального плану входять нормативні дисципліни та вибіркові дисциплін. Серед вибіркового дисциплін на вибір здобувачам вищої освіти пропонуються дисципліни у двох категоріях, а саме, варіативної складової або курсів за вибором, які студенти обирають із запропонованого переліку навчальних курсів самостійно або консультуючись з куратором ЄКТС факультету. З метою забезпечення реалізації права здобувачів вищої освіти на вільний вибір дисциплін в Університеті була здійснена низка заходів, а саме:

- 1) розробка і упровадження «Положення про забезпечення реалізації права здобувачів вищої освіти на вільний вибір дисциплін в НМУ імені О.О. Богомольця», що регламентує порядок реалізації права на вільний вибір дисциплін;
- 2) формування комплексу вибіркового дисциплін, розміщення на офіційному сайті закладу вищої освіти для ознайомлення студентів та їх вибору;
- 3) вивчення потреб, інтересів та запитів здобувачів вищої освіти, шляхом проведення опитування студентів щодо наявного переліку вибіркового дисциплін та здійснення аналізу результатів опитування;
- 4) моніторинг і перегляд Освітніх програм в частині вибіркового складової.

Грунтуючись на робочому навчальному плані відповідної спеціальності, а також з врахуванням особистого вибору дисциплін здобувачем вищої освіти, для кожного студента формується індивідуальний навчальний план на кожен навчальний рік.

Оновлення освітнього процесу передбачає студентоцентровану спрямованість, що спрямоване на індивідуалізацію навчання, перетворення студента з об'єкта навчання на рівноправного суб'єкта навчання. Формування індивідуальної освітньої траєкторії навчання здобувачем вищої освіти – це реалізація свідомого вибору, визначення професійних цілей, розкриття власних здібностей, що сприятиме розвитку мотивації до навчання і самоорганізації майбутнього фахівця у реалізації права на безперервний розвиток і здатність побудови траєкторії самовдосконалення. І відповідно, комплекси презентацій вибіркового дисциплін, які розробляються і укладаються викладачами закладу вищої освіти з метою задоволення освітніх і професійних запитів здобувачів, подають інформацію таким чином, щоб допомогти студентам реалізувати свідомий вибір, визначити професійні цілі і розкрити власні здібності. Відповідно в Університеті були розроблені та встановлені єдині вимоги до оформлення, змісту, структури та інформаційного наповнення презентаційних матеріалів і запроваджено єдину форму надання інформації. Зокрема, з метою забезпечення інформативності презентації вибіркового дисциплін повинні містити таку інформацію: 1) назву курсу (із вказівкою **варіативна складова** або

курс за вибором) згідно з робочими навчальними планами; 2) обсяг дисципліни в годинах і кредитах; 3) курс і спеціальність; 4) мету вивчення та міждисциплінарні зв'язки дисципліни; 5) анотацію дисципліни; 6) орієнтовний тематичний план; 7) літературу; 8) контакти кафедри. Таким чином при знайомстві з тією чи іншою вибірковою дисципліною студент легко зорієнтується щодо ролі і потреби вивчення тієї чи іншої вибіркової складової при формуванні індивідуальної навчальної траєкторії, і як наслідок, задоволенні власних освітніх і професійних запитів. Для зручності і оперативності доступу перелік вибірових дисциплін розміщується на сайті Університету в категорії елективні курси і оновлюються щороку до початку березня.

Слід відзначити, що вибірка складова освітньої програми, яка представлена варіативними дисциплінами і курсами за вибором, безумовно сприятиме формуванню індивідуальної освітньої траєкторії студентів, і відповідно, забезпечуватиме реалізація свідомого вибору, визначення професійних цілей, розкриття власних здібностей та сприятиме розвитку мотивації до навчання і самоорганізації майбутнього фахівця. Водночас комплекс вибірових дисциплін не повинен впливати на скорочення обов'язкової складової, яка забезпечує формування фахово грамотного і конкурентно спроможного спеціаліста на ринку праці [3], а лише доповнюватиме обов'язкову складову програми і, відповідно, сприятиме розкриттю здібностей та потенціалу студентів, вдосконаленню практичних навичок. Тому при формуванні індивідуальної освітньої траєкторії студентів слід здійснювати ряд заходів з метою врахування інтересів, прагнень та освітніх потреб здобувачів освіти.

Література:

1. Лехніцька С.І. Організація і методичні аспекти формування термінологічної компетенції у студентів-іноземців англomовної форми навчання у вищих медичних закладах/ С.І. Лехніцька // *European humanities studies: education and training*. – К., 2016. – Вип.2. – с.118-128.
2. Волкова Г., Добовенко З., Лехніцька С. Формування професійних компетентностей у студентів-медиків/ Волкова Г., Добовенко З., Лехніцька С.// *Тенденції і перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації*. – Переяслав-Хмельницький, 2020. – с.102-104.
3. Дубовенко З.О., Лехніцька С.І. Індивідуальна освітня траєкторія студентів іноземців медичного факультету/З.О.Дубовенко, С.І.Лехніцька// *«Implementation of modern science and practice*. – Varna, 2021. – с.350-352.
4. Лехніцька С.І., Саханда І.В. Індивідуальна освітня траєкторія студентів-іноземців фармацевтичного факультету/ *Лехніцька С.І., Саханда І.В.// АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ (ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ) ОСВІТИ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ ВИРІШЕННЯ* Матеріали XVIII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю в онлайн-режимі за допомогою системи Microsoft Teams. – Тернопіль, 2021. – с.300-303.